

N:o 109.

Ank. till Riksd. kansli den 1 maj 1908, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om anordnande af uppvisningsfält för jordbruksändamål.

(I. A.)

I en inom Första Kammaren väckt, till statsutskottet remitterad motion (n:o 22) har herr *G. Benedicks* föreslagit, att Riksdagen måtte besluta att till Kungl. Maj:t aflåta skrifvelse med hemställen, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, på hvad sätt uppvisningsfält i tillräckligt antal må kunna anordnas, samt till nästa Riksdag därom afgifva proposition med begäran om anslag för ordnandet af dylika fält.

Beträffande de skäl, motionären anført till stöd för sin framställning, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet delar motionärens uppfattning om betydelsen af att uppvisningsfält för åskådliggörande af försöksverksamheten å jordbrukets område varda anordnade. Men att, på sätt motionären ifrågasatt, sådana fält skulle åstadkommas i så riklig mängd, att de skulle komma att finnas nästan i hvarje socken inom landet, anser utskottet hvarken utförbart eller, på grund af de därmed förenade stora och åtminstone för närvarande oberäkneliga kostnader, tillrådligt.

Denna angelägenhet är emellertid icke främmande för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, hvilken anstalt under förlidet år trädde i verksamhet. I det af anstaltens styrelse upprättade program för verksamheten under år 1908 är upptaget under afdelningen för jord-

bruk en särskild rubrik för arbeten utgörande »Anordnande af uppvisningsfält (för att å dem framvisa olika växtsorter samt resultat, vunna af försök rörande jordens gödsling, bearbetning m. m.)».

Centralanstalten lär för året hafva sökt få sådana förevisningsfält anordnade vid alla landtbruks- och landtmannaskolor i riket, men icke vågat sträcka sina planer i detta hänseende längre af det skäl, att sakkunniga biträden, som äro oundgängliga för uppvisningsfältens anordnande, icke stå att anskaffa.

Till jämförelse må meddelas, att, enligt hvad erfarenheten visat, kostnaden för försöksfält plägat, utöfver utgifter för jordarrende och för själfva anordnandet af fälten, växla mellan 25 och 40 kronor. Ett uppvisningsfält anordnande bör medföra samma kostnad om å det samma, liksom vid försöksfälten är vanligt, blott *en* fråga skall belysas, men om, såsom väl motionären afsett och äfven torde vara lämpligast, på samma uppvisningsplats skola framvisas såväl verkan af olika gödsling och af olika bearbetningsmetoder som också sätt för bekämpande af ogräs och parasiter samt väl äfven jämförelse mellan olika sorter af sädesslag och foderväxter, blifva kostnaderna högre i samma mån på detta sätt flere frågor skola genom uppvisningen belysas.

Med afseende härå och då utskottet anser, att resultaten af centralanstaltens för försöksväsendet verksamhet på detta område böra afvaktas, innan åtgärder vidtagas till ett vidsträcktare anordnande på statens bekostnad af uppvisningsfält, får utskottet hemställa,

att herr Benedicks ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 1 maj 1908.

På statsutskottets vägnar:

P. PEHRSON.

Det skulle här antecknas, att herr *D. Persson* icke deltagit i förestående ärendes behandling inom utskottet.